

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

A examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Rotari Mihaela în numele inculpatul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2021, în cauza penală, privindu-l pe

RUSSU Viorel XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.09.2020– 20.11.2020;

Instanța de apel: 17.12.2020 – 03.02.2021;

Instanța de recurs: 01.04.2021 – 26.05.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Central, din 20 noiembrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Russu Viorel a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 6 luni închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 11(unsprezece) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea părții vătămate și civile Guțu Svetlana, privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de ordin civil.

A fost admisă cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, fiind dispusă încasarea în beneficiul statului din contul inculpatului a sumei de 2100 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată chestiunea privitor la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Russu Viorel la data de 27.02.2020, aproximativ la ora 18:30, având intenția de profit și îmbogățire, cu scopul sustragerii bunurilor din avutul altei persoane a pătruns în apartamentul XXXXX, ce aparține Liviei Adauge, de unde pe ascuns a sustras o boxă de culoare roșie estimată la prețul de 1000 lei, produse alimentare estimate la prețul de 400 lei, 7 perechi de ciorapi estimați la prețul de 100 lei, 3 perechi de chiloți estimați la prețul de 120 lei, o pereche de jambiere estimate la prețul de 120 lei, 2 pulovere estimate la prețul de 150 lei, bunuri ce aparțineau Svetlanei Guțu, astfel cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2020 lei.

Continuându-și acțiunile, Russu Viorel, având intenția de profit și îmbogățire, cu scopul sustragerii bunurilor din avutul altei persoane, la data de 06.03.2020 în intervalul de timp cuprins de la 17:00-19:30 a pătruns în apartamentul nr. 5, amplasat în XXXXX, ce aparține Liviei Adauge de unde pe ascuns a sustras 3 bluze pentru copii cu costul uneia de 100 lei, în sumă totală de 300 lei, 3 perechi de pantaloni estimați la 100 lei unitatea în sumă totală de 300 lei, 5 maiouri estimate la preț de 50 lei unitatea în sumă totală de 250 lei, 7 perechi de ciorapi estimați la preț de 100 lei, 3 perechi de ștrampi la preț de 100 lei, 3 perne, 2 seturi de veselă estimate la preț de 500 lei, 2 seturi de albituri estimate la preț de 500 lei, produse chimice Harpic (*produse în Anglia*) în sumă de 500 lei, o pereche de mănuși din piele la preț de 150 lei, o pereche de mănuși din material la preț de 50 lei, un set de mănuși pentru construcție (50 unități), estimate la preț de 300 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Svetlana Guțu un prejudiciu material considerabil în sumă de 3050 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie numită pedeapsă sub formă de închisoare reală pe un termen de 2 ani pentru fiecare infracțiune, iar conform prevederilor art. 84 Cod penal, a-i stabili pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani.

Procurorul apelant a considerat că la stabilirea pedepsei definitive în cuantum de 11 luni, instanța de fond nu a ținut cont că, de către inculpat au fost comise două infracțiuni de furt mai puțin grave, în stare de recidivă.

Consideră că, cumulul circumstanțelor ce țin de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de personalitatea inculpatului care se află la evidența medicului narcolog fiind anterior condamnat, inclusiv și pentru comiterea infracțiunilor de sustragere a bunurilor altor persoane, antecedentele penale nefiind stinse, în raport cu pedeapsa numită prin sentință, denota o discordanță la individualizarea pedepsei, sub aspectul blândeții pedepsei numite prin sentință.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2021, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Rusu Viorel s-a considerat condamnat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond cu privire la acțiunea civilă, corpurile delictive și cheltuieli judiciare s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, cauza a fost judecată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate de către organul de urmărire penală, asupra căroră inculpatul nu a avut obiecții și nu a solicitat administrarea de probe noi.

La caz, operând cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală față de sancțiunea închisorii prevăzută la art. 186 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a reținut noua limită maximă - 2 ani și 8 luni închisoare, limita minimă fiind prevăzută în Partea generală a Codului penal și constituind 3 luni. Anume dintre aceste limite instanța de judecată urma să aprecieze quantumul pedepsei care să facă posibilă atingerea scopurilor pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal.

Analizând prevederile legale în raport cu circumstanțele cazului, instanța de apel a conchis că instanța de fond incorect a aplicat față de inculpat pedeapsa cu închisoare axată practic la limita minimă admisibilă, fiind nejustificat stabilit quantumul total de 11 luni închisoare.

S-a menționat că, inculpatul nu este pentru prima dată în conflict cu legea penală, or, anterior acesta a fost supus răspunderii penale, fiind condamnat: la 27.01.2003 de judecătoria Centru mun. Chișinău în baza art. 225⁵ Cod penal la 1 an închisoare condiționat; la 15.04.2003 de Judecătoria Botanica mun. Chișinău în baza art. 225⁵ Cod penal la 1 an și 6 luni privațiune de libertate; la 22.12.2003 de Judecătoria Briceni în baza art. 188 alin. (2) Cod penal la 5 ani privațiune de libertate; la 16.04.2009 de Judecătoria Edineț în baza art. 217 Cod penal la 2 ani privațiune de libertate; la 01.08.2012 de Judecătoria Edineț în baza art. 186 alin. (4) și 217² Cod penal la 6 ani închisoare; iar prin încheierea Judecătoriei Briceni din 22.12.2016 a fost liberat condiționat înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal, pe termenul rămas neexecutat.

Astfel, la momentul comiterii infracțiunilor inculpatul avea antecedente penale nestinse, inclusiv pentru comiterea de sustrageri. La caz, circumstanța nominalizată nu au fost apreciate ca agravantă deoarece nu era inclusă în rechizitoriu, însă denotă indici asupra personalității inculpatului, caracterizându-l din punct de vedere negativ, fiind evidentă tendința acestuia de a leza valorile ocrotite prin lege, or, acesta era deja la a patra condamnare.

Ținând cont de gravitatea faptelor, de consecințele acestora, de caracterul valorilor sociale lezate, de personalitatea inculpatului care nu a făcut concluzii respective din anterioarele condamnări, inclusiv închisoarea cu executare, anterior fiind și liberat condiționat înainte de termen, concluzionându-se că acesta s-a reeducat, însă a comis iarăși două infracțiuni intenționate, mai puțin grave, instanța de apel a conchis că pedeapsa sub formă de închisoare stabilită inculpatului prin sentință urmează a fi majorată la 2 ani și 6 luni, aproape de limita medie ce rezultă din solicitările acuzării de aplicare a pedepsei totale de 4 ani închisoare.

În opinia instanței, pedeapsa stabilită inculpatului va fi proporțională faptelor comise de către acesta, fiind în raport cu criteriile complementare ce vizează personalitatea acestuia, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului, concluzionând că respectiva pedeapsă va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii altor infracțiuni.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Rotari Mihaela în numele inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura stabilirii pedepsei, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sau să mențină sancțiunea stabilită de către instanța de fond.

În motivare recurenta a indicat că, instanța de apel a apreciat greșit acele criterii care au stat la baza pronunțării deciziei. Nu s-a luat în calcul că inculpatul a recunoscut pe deplin vina și se căiește sincer de cele săvârșite, a contribuit activ la descoperirea infracțiunilor, are dorința de a recupera prejudiciul adus părții vătămate.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de*

apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține, că recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blândă.

În general, instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de la prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor, limitele ei în raport cu circumstanțele agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului. De facto, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că s-a încălcat legea penală sau cea procesual-penală la aplicarea pedepsei și la stabilirea limitelor acesteia, sau a modului de executare, fiind inacceptabil faptul că recurenta pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată careva eroare judiciară, ci doar în vederea stabilirii unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul de funcționare a acestei căi de atac.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, Colegiul penal relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont că de prevederile art. 34, 61, 75, 84 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, instanța de apel just a conchis că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina, dar a comis mai multe infracțiuni și în stare de recidivă, menținerea sentinței ar fi o pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, cu persoana lui, cât și cu scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

În speță, solicitarea nu a fost motivată de către recurentă, este neîntemeiată, or doar faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința lui Russu Viorel a unei pedepse mai blânde sau menținere pedepsei stabilite de prima instanță.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța inferioară. Or, în cazul în care instanța inferioară și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de instanța inferioară (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin stabilirea pedepsei cu închisoare pe termene mai lungi, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Colegiul penal nu a constatat prezența unei erori de drept care ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurtenței nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat de avocata Rotari Mihaela în numele inculpatului este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Rotari Mihaela în numele inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *RUSSU Viorel XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 iulie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO